

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ

शक्ति उत्थान आश्रम लखीसराय

विषय संस्कृत

29 जूलाई 2020

वर्ग सप्तम

राजेश कुमार पाण्डेय

एन० सी० ई० आर० टी० पर आधारित

प्रथमः पाठः

अभ्यास कीजिए

5. अधोलिखितानि वाक्यानि धाटनाक्रमानुसार व्यवस्थितं कृत्वा पुनः लिखत-

1. द्रोणाचार्येण उक्तम्- “भीष्मं अयं बालः युधिष्ठिरः अतीव मन्दबुद्धिः।”

2. द्रोणाचार्यः कौरवानां पाण्डवानां च गुरुः आसीत्।

3. अष्टमे दिने पितामहः भीष्मः तत्रागच्छत्।

4. प्रथमे दिने स अपाठयत् - 'सत्यं वद। धर्मं चर। क्रोधं मा कुरु।'

5. द्वितीये दिने श्रवणसमये सर्वे बाला पाठं श्रावयामासः पर युधिष्ठिरः भूमौ दन्तदण्ठिः तत्रातिष्ठत्।

6. एतद् आकर्ण्य भीष्मद्रोणौ अतीव प्रसन्नौ अगायताम्।

7. युधिष्ठिरः अवदत् - “यावत् मनसः असत्यभाषणभावाः न अपसरन्ति तावत् कथं कथयितुं शक्नोमि, पाठ स्मृतः।”

उत्तर

1. द्रोणाचार्यः कौरवानां पाण्डवानां च गुरु आसीत्।
2. प्रथमे दिने स अपाठयत् - 'सत्यं वद। धर्म चर। क्रोधं मा कुरु।'
3. द्वितीये दिने श्रवणसमये सर्वे बाला पाठं श्रावयामासः, परं युधिष्ठिरः भूमौ दन्दष्टिः तत्रातिष्ठत्।
4. अष्टमे दिने पितामहः भीष्मः तत्रागच्छत्।
5. द्रोणाचार्येण उक्तम् - “ भीष्मः अयं बालः युधिष्ठिरः अतीव मन्दबुद्धिः।”
6. युधिष्ठिरः अवदत् - “ यावत् मनसः असत्यभाषणभावाः न अपसरन्ति तावत् कथं कथयितुं शक्नोमि, पाठः स्मृतः।”
7. एतद् आकर्ण्य भीष्मद्रोणौ अतीव प्रसन्नौ अगायताम्।